

Villreinnemnda for Reinheimen-Breheimen

Møte i Villreinnemnda for Reinheimen-Breheimen

Type: Synfaring Aursjoen

Dato: Fredag 11. juni

Påmelding:

Kommune	Medlemmar	Møtt	Varamedlemmar	Møtt
Dovre	Frode Faksvåg	x	Inger Marie Aalbu	
Lesja	Liv Enstad	x	Einar Utgaard	
Lom	Jon Sjurgard	x	Sigrun Garmo	
Luster	Eli Merete Hansen Moen	x	Arne Hauge	
Fjord	John Helge Larsen	x	Monika Tettli	
Rauma	Ingunn Svelle Heinåli		Arne Hoem	-
Skjåk	Randi Rust	x	Thorstein Åmodt	
Stranda	Steinar Aanning		Torill Ansnes	-
Stryn	Johan Berge	x	Karoline Hatledal	
Vågå	Pål Grev		Karola Wenzel	-
Sekretær	Tor Taraldsrud	x		

Program:

Fredag 23. april

- 10:00 Oppmøte Bismo, P-plass Skeid kro
- 10:30 Informasjon ved Knut Granum, sekretær i villreinutvalet. Tema: Arealbruk til villrein og villreinregistreringar. Endringar i arealbruk.
- 11:30 Lunch
- 12:00 – 13:30 Kulturstigen – vatnet i Skjåk. Tema: Turstigar i området, kanalisering av ferdsel, kor bør ein legge turstigar for å redusere effekten på villrein.
- 14:00 – 15:00 Synfaring ved dammen på Aursjoen. Orientering om arbeidet med kvalitetsnorm for villrein.

Ta med gode sko og klede for å vera ute. Det kan vera einskilde parti som er blaute på kulturstigen denne tida på året.

Innhald

31. Godkjenning og innkalling av sakliste 2
32. Arealbruk til villrein rundt Aursjoen – fokusområde Bispberget. 2
33. Turstigar i området, kanalisering av ferdsel, kor bør ein legge turstigar for å redusere effekten på villrein. 4
34. Kvalitetsnorm for villrein – status..... 5
35. Neste møte i nemnda 5
36. Eventuelt..... 5

Sakliste:

31. Godkjenning og innkalling av sakliste

Innstilling: Ingen merknader til innkalling og sakliste
Vedtak: Ingen merknader til innkalling og sakliste

32. Arealbruk til villrein rundt Aursjoen – fokusområde Bispberget.

Meir info i møtet, men har saksa litt frå NINA rapport 643 om fokusområde nr 8 – Bispberget:

Avgrensing av området

I sør Ottadalen, i vest Aursjovegen, i nord Aursjomagasinet og i aust Aura elv.

Reinens bruk av området i eldre tid

Frå gamal tid gjekk det eit trekk aust vest gjennom området. Det kryssa Aura elv ved utløpsosen på Aursjoen og forsette søraustover, nord for Einingstjønn og vestover nord for Skamsarkampen og sør for Flåtåtjønn. Etter denne leia går det gravsystem.

Tamreintida 1930–1964

Reinen vart jaga inn i Bispbergområdet og tråggett – dvs. det var døgngjeting med gjetarar ved Aursjodammen og på Vikhø. På Vikhø står framleis ei av hyttene etter dette. Trur dei gjorde dette ei periode når dei skifta frå sørfjellet til nordfjellet for å temje reinen i byrjinga av sumararbeiteperioden.

Villrein 1965–2010

I 1965 var Aursjoutbygginga ferdig. Det vart da bygd ein dam med reguleringshøgde på 12,5 meter på Aursjoen i austenden ved utløpsosen. Det vart midt i trekket inn på Bispberget frå aust, på trongaste punktet. Ved dammen vart det på 1990 talet sett opp eit gjerde for å hindre at sauene som beita aust for Aursjoen skulle trekke vestover. Dette sperrar det meste av trekkvegen. Reinen må no lenger ned å krysse der gjela i Aura byrjar. Her vart det bygd ei ny "seter" for nokre år sidan.

Langs med Aursjoen vart det i samband med Aursjoutbygginga bygd veg til austenden av vatnet for bygging av dam, den er open for allmenn ferdsle heile sumarhalvåret. Sidan dette er einaste vegen inn på Nordfjellet frå Skjåk er den mykje brukt. Tal på dette finst ikkje sidan det ikkje er bomveg. Eidsiva og Glommens og Lågens Brukseierforening (GLB) er vegmynde. Ved Aursjoen ligg det fleire fiskebuer, men langs sørsida av vatnet er det få. Langs vegen er det anlagt 2 parkeringsplassar med do. Ein i vestenden og ein i austenden. Vegen avgrensar også området på vestsida. Her er i tillegg anleggbrakka frå Aursjoutbygginga, no omgjort til bedriftshytte for GLB og Skjåk Almenning har ei bu som erstatta den tidlegare Moelvenbrakka som var oppsynskvarter.

Frå same staden som almenningshytta vart det fyrst på 1990 talet anlagt ein kulturstig austover til Flåtåtjønn av kommunen. Dette er ei rundløype som er brukt frå juni månad til oktober. På Bispberget ligg det også mange tjørner. Alle desse er nytta som magasin for kunstig vatning med vassvegar som går sørover og ned i bygda.

På sørsida av området mot Skjåkbygda går også røyrsgata ned til bygda der kraftstasjonen er. Denne skaper også eit naturleg stengsle over ei viss strekning i retning nord–sør.

Jaktproblematikk og freding

Området er heilårsbeite for villreinen i Ottadalen nordområde, men det har ikkje vore nytta jamleg vinterstid sidan midten av 1990-talet. Området kan nåast lett frå vest og nord (Aursjovegen). I 2011 vedtok villreinutvalet å frede område for villreinjakt. Det er ikkje sagt i

Villreinnemnda for Reinheimen-Breheimen

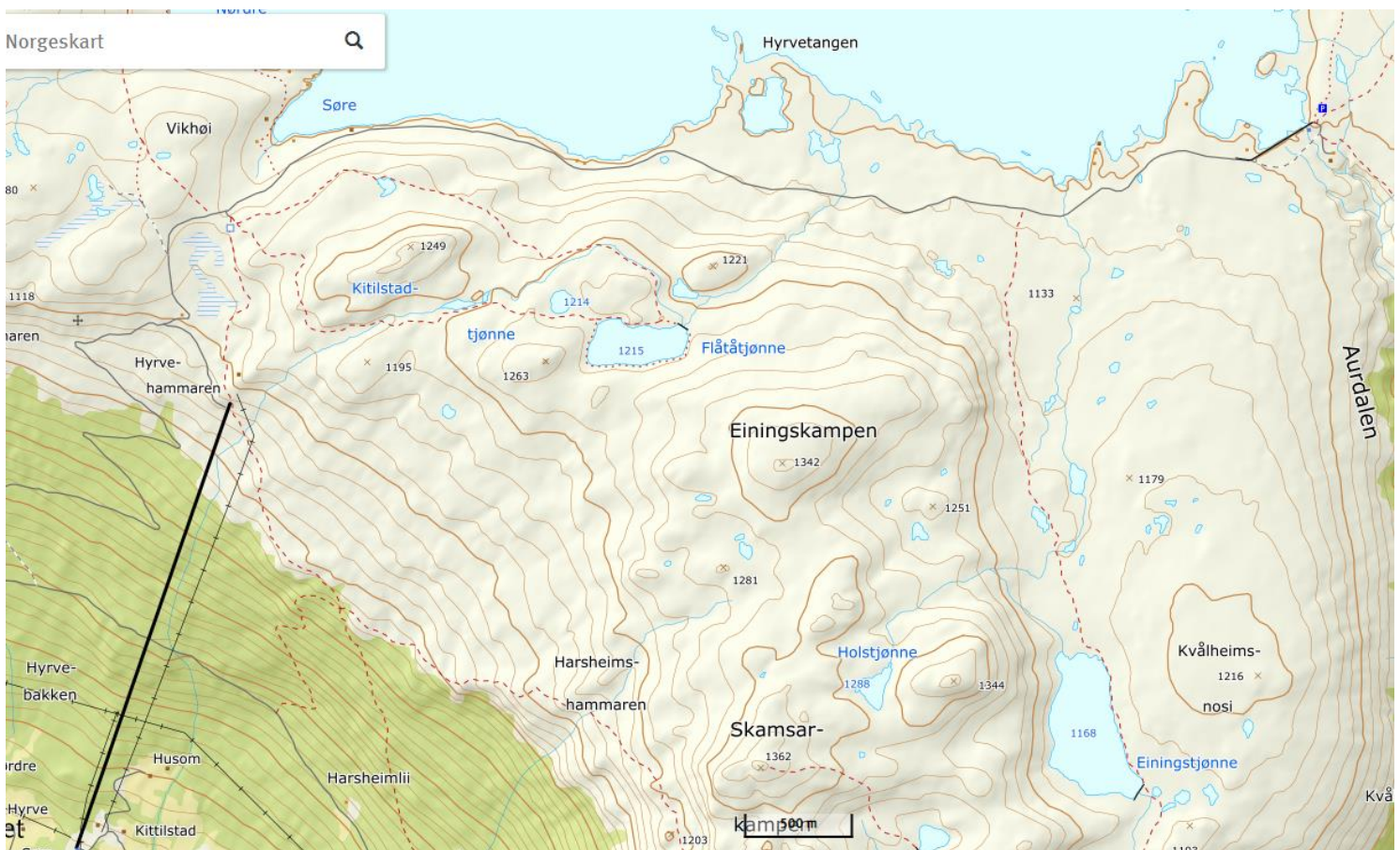
3

vedtaket at fredinga er permanent, slik at ein kan koma attende til spørsmålet ved seinare høve. Årsaka til fredinga er at villreinflokkar år om anna trekker inn i området like føre, eller under villreinjakta. Informasjon om rein i området kjem jegerane for øyre på ein augneblink. På kort tid rykkjer eit betydeleg oppbod av jegerar inn, og det oppstår eit massivt jakttrykk, med stressjakt, tilfelle av inhuman jakt og farlege skyteepisodar.

Reinen trekker inn i området frå vest ved å krysse Aursjøvegen, og den er avhengig av å trekke ut same veg, da andre høve ikkje finst. Når det står reinsflokkar i området under jakta, er dyra nærast fanga i ei felle, som det er vanskeleg å sleppe ut av. Fluktilhøva mot vest er oftast avskåre frå daggry/jaktstart fram til kveldsjaktforbodet kl. 19.00 på grunn av tett parkering langs vegen og folk ved bilane.

Seinast hausten 2010 trekte ein villreinflokk ut på tangen ved jaktstart, og jegerane var klar over situasjonen allereie då dei kom. I grålysninga fyrste jaktmorgonen var eit betydeleg tal jegerar på flokken, og skota small jamt. Flokken/flokkane trekte så kvilelaust fram og attende i området i 2–3 dagar før dei endeleg klarte å bryte gjennom vestover.

Både under jakta og i ettertid har ein fått fleire oppmodingar frå jegerar (til Skjåk Almenning/-Villreirutvalet for Ottadalsområdet) om å frede området mot jakt på grunn av dei tilhøva som her er skildra.

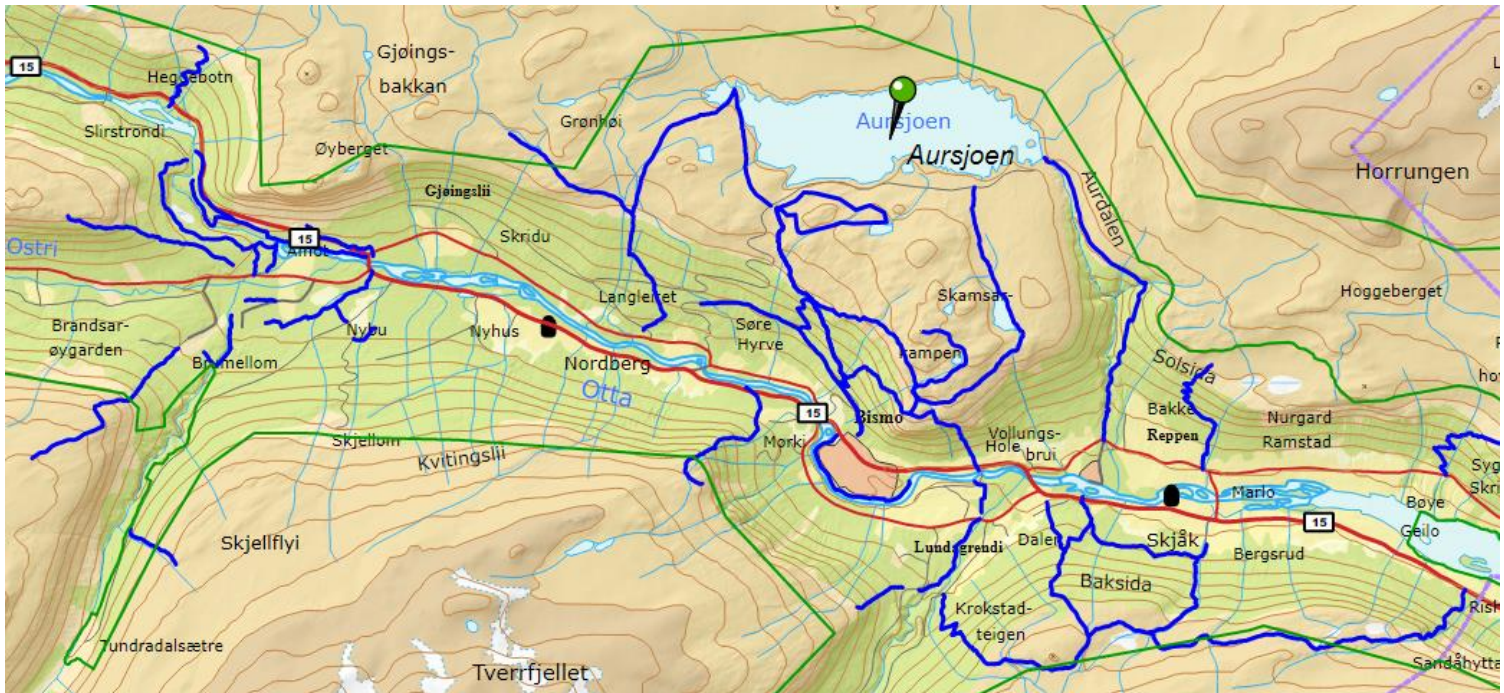
Vedtaket: Saka er teke til orientering

Villreinnemnda for Reinheimen-Breheimen

4

33. Turstigar i området, kanalisering av ferdsel, kor bør ein legge turstigar for å redusere effekten på villrein.

Det går fleire turstigar i området på sørsida av Aursjoen, både over og under tregrensa. Med tanke på villrein bør stigmerkinga vera under tregrensa. Da vil ein stort sett unngå å treffe på villrein. Turstigar i området rundt Bismo er synt i kartet under. Kulturstigen vatnet ligg i heilheit over tregrensa. Dei fleste andre stigane går frå bygda og opp i tregrensa.

Vedtak: Saka er teke til orientering

34. Kvalitetsnorm for villrein – status

På møtet i januar valde nemnda Liv Klara Enstad som kandidat til fagleg ekspertgruppe. Meir informasjon om arbeidet til denne gruppa i møtet. *Oppdatert i møtet: Miljødirektoratet vil sende ut informasjon om samansetning av fagleg ekspertgruppe i desse dagar.*

Johan Berge, Liv Klara Enstad og Tor Taraldsrud deltok på oppstartsmøte for delnorm 3, kvalitetsnorm for villrein, i Knutshø og Reinheimen-Breheimen villreinområde den 28. mai. Dei same representantane er meldt inn til arbeidsgruppa for delnorm 3 "leveområde og menneskeleg påverknad"

Arbeidsgruppa vart slik:

Villreinutvalget: Jo Trygve Lyngved (Lom), Elise Lyftingsmo (Lesja) og Knut Granum (Skjåk).

Villreinnemnda: Liv Klara Enstad (Lesja), Johan Berge (Stryn) og Tor Taraldsrud (Skjåk).

Statens naturoppsyn: Esben Bø (Lom).

Referat frå oppstartsmøtet og ein presentasjon av kvalitetsnormen ligg vedlagt.

Det er laga kartfortellingar som syner kartgrunnlaget og arbeidet som skal blir gjort.

Kartfortellingane vil bli oppdatert etter kvart som arbeidsgruppene reviderer/kvalitetssikrar kartgrunnlaget:

<https://storymaps.arcgis.com/stories/ce49913e62a04c53b8736a25cb20ad4a>

Vedtak: Saka er teke til orientering.

35. Neste møte i nemnda

Vedtak: Neste møte i nemnda: Forslag torsdag 16.09.21. Synfaring Liafjellet i Lom, mogleg med utgangspunkt frå Kvammen i Nørdre Lia. Det kan kanskje vera aktuelt med ein tur innom Fjellsenteret i Lom om vi har nokre saker der vi bør vera samla i eit møterom. I så fall kan vi i tillegg ta ein runde gjennom utstillingane ved Fjellsenteret om vi har tid.

36. Eventuelt

Innstilling:

Johan Berge
Leiar

Tor Taraldsrud
Sekretær